

INFORMAȚII PRIVIND ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 174

Sibiu, ianuarie 2018

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comisia de Istorie a Orașelor din România
CONSILIUL JUDEȚEAN BRĂILA
Muzeul Brăilei „Carol I”

**Sesiunea anuală a
Comisiei de Istorie a Orașelor din România**

Transporturile și comunicațiile din orașe
Brăila, 10-12 mai 2018

Repere tematice

De-a lungul ultimului secol, nenumărate cercetări de istorie urbană au atestat influența determinantă pe care comunicațiile și sistemele de transport au avut-o dintotdeauna asupra dezvoltării orașelor, pe care au potențat-o și condiționat-o. Căile de comunicație terestre, subterane, navale sau aeriene, au furnizat orașelor resursele economice și umane necesare dezvoltării și au contribuit la bunăstarea locuitorilor lor.

Tema este generoasă și oferă numeroase posibilități de abordare de către cercetătorii interesați de trecutul orașelor. Problemele legate de circulația din aglomerările urbane s-au înmulțit de-a lungul timpului, iar progresele tehnice au permis rezolvări diferite. Comunicațiile au fost strâns legate de transporturi și au cunoscut, de asemenea, o evoluție spectaculoasă. Evoluția transporturilor și comunicațiilor în centrele urbane de-a lungul veacurilor până astăzi permite deci tratarea celor mai variate aspecte din domeniile tehnice, de realizare a unor proiecte privind căile și mijloacele de transport, cât și a mijloacelor de comunicare între locuitorii unei așezări urbane. Subiectele pot fi tratate pe epoci, cu generalizări, dar și ca studii de caz, pentru anumite mijloace de transport, pentru anumite orașe, pentru anumite efecte asupra vieții urbane etc. De asemenea, trebuie urmărite efectele progreselor înregistrate în aceste domenii asupra membrilor societăților urbane, asupra calității vieții lor.

Înțelegerea evoluției istorice a relației complexe care se stabilește între oraș și sistemele sale de comunicații este, pentru cazul românesc, cu atât mai provocatoare și potențial fertilă cu cât, cu puține excepții, ea nu a suscitât până acum un interes susținut din partea cercetătorilor, fie ei istorici, geografi sau arhitecți. Dincolo de o sumă de lucrări relativ pozitiviste cărora, în general, le lipsește o problematizare istorică reală, se întinde un vast teritoriu încă slab cercetat, pe care sperăm că lucrările prezentate în cadrul sesiunii anuale de comunicări a Comisiei de Istorie a Orașelor din România îl vor umple, fie și parțial.

Din această perspectivă sunt posibile abordări privind:

- circulația în centrele urbane și structurarea rețelei stradale
 - străzile și calitatea lor
 - străzile în orașele cu plan prestabilit
 - aspectul străzilor, întreținerea și modernizarea lor
 - mijloace de transport în orașe (individuale și în comun)
 - transmiterea știrilor și informațiilor în comunitățile urbane, de la vecinătăți și crainici (pristavi) la presa scrisă, poșta modernă, telefonica mobilă și posturile de televiziune
 - transporturile și comunicațiile – indicator al nivelului de civilizație a comunităților urbane
 - provocările la adresa urbanismului generate de dezvoltarea transporturilor din orașe
 - mentalități și atitudini ale populației urbane față de evoluția transporturilor urbane
 - circulația mijloacelor de transport și protejarea monumentelor din orașe
 - personalul din transporturile și comunicațiile urbane
 - mari operațiuni urbanistice legate de sistemele de transport
 - rolul dotărilor de transport și zonelor aferente acestora (gări, porturi, aeroporturi etc.) în evoluția orașelor
 - importanța sistemelor de transport public în istoria orașelor
 - arhitectura specifică dotărilor de transport
 - spații publice în legătură cu dotările de transport
 - aspecte administrative, legislative și instituționale ale proiectării și exploatării sistemelor de transport urban
 - tendințe și direcții recente de cercetare în istoriografia transporturilor și comunicațiilor urbane.
- Desigur mai pot fi abordate și alte subiecte în cadrul temei generale a sesiunii.

Vasile Ciobanu, Toader Popescu

Transporturile și comunicațiile din orașe

Brăila, 10-12 mai 2018

Formular de înscriere (data limită 1 aprilie 2018)

Către Comisia de Istorie a Orașelor din România

Bulevardul Victoriei nr. 40, 550024 Sibiu

și la adresele de e-mail: andaluciaspanu@yahoo.com și vasileciobanu47@yahoo.com

Subsemnata/subsemnatul

.....
(titlul științific, numele și prenumele)

de la din
(instituția) (localitatea)

Intenționez să prezint comunicarea:

.....

..... pentru care anexează rezumatul solicitat.

Adresa mea este
(stradă, nr., bl., ap., cod, localitate, telefon, e-mail)

.....

Semnătura

**Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Academia Română
și Comitetul Național al Istoricilor din România organizează
CONGRESUL NAȚIONAL AL ISTORICILOR ROMÂNII
Ediția a doua, 29 august – 1 septembrie 2018, Iași**

Evenimentul va constitui cadrul unei dezbateri profesionale menite să producă o evaluare a întregii noastre producții istoriografice. Istoricii români vor putea să expună analize specializate privind modul în care istoriografia românească își găsește astăzi reflectarea la nivel mondial. Vor fi puse în discuție idei și proiecte care să ducă la creșterea vizibilității scrisului istoric românesc.

Propuneri de secțiuni (termen 15 aprilie 2018): titlul, o scurtă prezentare a secțiunii (300 de cuvinte), numele organizatorului și afilierea instituțională, numele a cel puțin trei comunicanți, urmând ca secțiunea să fie completată cu propunerile de comunicări individuale, aflate în aceeași arie tematică. Secțiunile pot cuprinde 3-5 prezentări / 90 minute.

Propuneri de mese rotunde (termen 15 aprilie 2018): titlul, o scurtă prezentare a mesei rotunde (200-300 de cuvinte), numele organizatorului și afilierea instituțională, numele a cel puțin cinci participanți, urmând ca masa rotundă să fie completată cu propunerile de intervenții individuale, aflate în aceeași arie tematică. Mesele rotunde pot cuprinde 10 participanți / interval de 3 ore. Numărul de participanți și formatul prezentărilor hotărâte de organizatorul mesei rotunde trebuie comunicate organizatorilor Congresului.

Propuneri de comunicări (termen 30 mai 2018): titlul, rezumatul comunicării (200-300 de cuvinte), numele, poziția științifică și afilierea instituțională, email. Propunerile de prezentări individuale, care pot fi subsumate unor secțiuni tematice deja propuse, vor fi incluse în respectivele secțiuni cu acceptul organizatorului de secțiune, al autorului prezentării și în limita timpului disponibil fiecărei secțiuni.

Comitetul de Organizare își rezervă dreptul de a confirma propunerile de secțiuni, de mese rotunde și de comunicări și de a contopi secțiunile/mesele rotunde cu tematică similară.

Detalii la <https://cnir.uaic.ro/>

**Teodor Octavian Gheorghiu,
Elemente de istorie recentă a orașelor românești extracarpatice (sec. XVIII-XXI),
Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, Brăila, 2017, 185 p., il., h.**

Cea mai nouă lucrare apărută sub semnătura prof. univ. dr. arh Teodor Octavian Gheorghiu este prefațată în mod magistral de prof. univ. dr. arh Ana Maria Zahariade, care surprinde esența și semnificația noului volum. În *Introducere*, autorul circumscrie subiectul ales, precizând că orașele extracarpatice au particularități, dar evoluția lor este similară cu aceea a centrelor urbane din alte zone europene. În final, se conchide că atitudinea conducerilor politice față de centrele urbane a avut note de continuitate în ultimele două secole.

Pentru a demonstra acest adevăr, T.O. Gheorghiu face o succintă incursiune în istoria spațiilor de la sud și est de Carpați, isistând asupra urbanismului și arhitecturii de aici, în mod etapizat: Evul Mediu târziu, trecerea spre epoca modernă, mijlocul secolului XIX– jumătatea secolului XX, perioada comunistă. Pentru fiecare etapă sunt prezentate câteva repere istorice, elementele morfo-structurale specifice pentru orașele din Moldova, Țara Românească, Dobrogea și practica urbanistică specifică. Autorul schițează apoi rezultatele cercetărilor asupra trecutului orașelor, efectuate de istorici și arheologi, dar și de arhitecți și urbaniști, până la mijlocul secolului XX, precum și în anii regimului comunist. Toate aspectele sunt periodizate într-o concizie care presupune un travaliu științific intens. Întrucât toate cercetările istorice ale autorului au în vedere și o finalitate practică, este schițată și evoluția orașelor de la 1989 până astăzi.

În a doua parte a lucrării sunt prezentate 15 studii de caz privind evoluția urbană a următoarelor centre extracarpătice: Botoșani, Rădăuți, Suceava, Galați, Iași, Roman, Brăila, Buzău, Râmnicu Sărat, București, Câmpulung-Muscel, Târgoviște, Pitești, Tg. Jiu și Drobeta-Turnu Severin.

În concluzii, autorul constată că substanța istorică o centrelor urbane a fost constant diminuată în toate epocile, cu intensități diferite, proces care, din păcate, continuă și astăzi. Soluția pe care o propune pentru stoparea lui, pentru salvarea unor vestigii care dau specific centrelor urbane extracarpătice, o constituie reglementările urbanistice clare și educarea orașenilor pentru a înțelege, aprecia și proteja aceste valori. Volumul este însoțit de numeroase ilustrații alese cu grijă, de extrase din diferite „ridicări”, planuri și schițe, care întregesc expunerea densă a lucrării.

Volumul, realizat grafic impecabil, cu contribuția notabilă a Editurii Istros, constituie o sinteză a cercetărilor întreprinse în mulți ani de muncă și deschide căi noi de investigație în cercetarea istoriei orașelor, provoacă la reflecție pe toți cei răspunzători de starea prezentă și viitoare a orașelor noastre.

Întrucât rezultatele comunicate în acest volum pot interesa și pe cercetătorii din alte țări, autorul a realizat și o variantă în limba engleză, apărută sub titlul *Continuities and Destructions in the Romanian City Centers. Moldavia and Wallachia – 18th - 21st Centuries*, GlobeEdit, Beau Bassin, Mauritius, 2017, 167 p., il., h. pl.

Vasile Ciobanu

Romanian Academy

Commission for the History of Towns in Romania

INFORMATION ABOUT URBAN HISTORY

Summary

This edition of the Newsletter contains thematic benchmarks concerning the annual Session of the Commission (Brăila, 10-12 May) on the topic "Transport and Communication in Towns" as well as the registration form for participants contributing with papers (deadline April 1st 2018), a conference presentation and a book presentation.

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens

STÄDTEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümee

Die vorliegende Ausgabe des Informationsblattes beinhaltet die thematischen Anhaltspunkte der Jahrestagung der Kommission (Brăila, 10.–12. Mai) zum Thema „Verkehr und Kommunikation in Städten“ sowie das Einschreibeformular für Teilnehmer mit Referaten (Frist 1. April 2018), eine Konferenzpräsentation und eine Buchpräsentation.

Comisia de Istorie a Orașelor din România

Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu, tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605

www.icsusib.ro; spanu@icsusib.ro; andaluciaspanu@yahoo.com

ISSN 2284 – 502X, ISSN – L = 1224 – 2853

Redactor: Anda-Lucia Spânu